

Lag om ändring i miljöbalken;

utfärdad den 14 juni 2012.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² i fråga om miljöbalken
dels att 16 kap. 2 §, 17 kap. 1 och 7 §§, 22 kap. 4 § samt rubriken närmast
före 17 kap. 7 § ska ha följande lydelse,

dels att det i balken ska införas sexton nya paragrafer, 1 kap. 2 §, 4 kap.
9 §, 15 kap. 32 a och 36 §§, 16 kap. 2 a §, 22 kap. 1 a, 1 b, 21 a, 25 d och
25 e §§ samt 28 kap. 14–19 §§, samt närmast före 15 kap. 36 § och 28 kap.
14 § nya rubriker av följande lydelse.

1 kap.

2 §³ Bestämmelserna i denna balk om hushållning med mark- och vatten-
områden, tillstånd, anmälan och tillåtlighet ska i fråga om geologisk lagring
av koldioxid tillämpas även på Sveriges kontinentalsockel utanför territorial-
gränsen.

Ytterligare bestämmelser om balkens tillämpning utanför territorialgrän-
sen finns i 7 kap. 32 § och 15 kap. 31 § samt i lagen (1966:314) om konti-
nentalsockeln och i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon.

4 kap.

9 § Regeringen får meddela föreskrifter om var geologisk lagring av koldi-
oxid får ske med hänsyn till lagringsplatsernas avgränsning mot land och
vatten, mot allmänt och enskilt vatten samt mot Sveriges och andra staters
territorier och ekonomiska zoner.

15 kap.

32 a § Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från förbudet mot
dumpning av avfall i 31 § första stycket för geologisk lagring av koldioxid.

¹ Prop. 2011/12:125, bet. 2011/12:MJU25, rskr. 2011/12:254.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/31/EG av den 23 april 2009 om geo-
logisk lagring av koldioxid och ändring av rådets direktiv 85/337/EEG, Europaparla-
mentets och rådets direktiv 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG och
2008/1/EG samt förordning (EG) nr 1013/2006 (EUT L 140, 5.6.2009, s. 114, Celex
32009L0031).

³ Tidigare 2 § upphävd genom 2006:1014.

36 § Tillstånd till geologisk lagring av koldioxid får ges endast om verksamhetsutövaren ställer säkerhet enligt 16 kap. 3 § eller vidtar någon annan lämplig åtgärd för att säkerställa fullgörandet av de skyldigheter som gäller för verksamheten enligt denna balk, lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter samt de föreskrifter och tillståndsvillkor som har meddelats med stöd av dessa lagar.

16 kap.

2 §⁴ Tillstånd, godkännande eller dispens enligt balken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken, får ges för begränsad tid och får förenas med villkor. Vid ändring av en miljöfarlig verksamhet får tillståndet begränsas till att enbart avse ändringen (ändringstillstånd).

I fråga om utsläpp av koldioxid, dikväveoxid eller perfluorkolväten som innebär att en verksamhet omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter, får det dock inte beslutas villkor om begränsning av utsläppen eller villkor som genom att reglera användningsmängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp.

Andra stycket gäller inte villkor som i fråga om

1. koldioxid behövs för att hindra utsläpp från en verksamhet med geologisk lagring av koldioxid eller verksamhet med avskiljning, komprimering eller transport av koldioxid för sådan lagring, eller
2. dikväveoxid eller perfluorkolväten behövs för att hindra betydande lokala föroreningar.

2 a § Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om sådan tidsbegränsning som avses i 2 § första stycket.

17 kap.

1 §⁵ Regeringen ska pröva tillåtligheten av nya verksamheter av följande slag:

1. anläggningar för kärnteknisk verksamhet som prövas av regeringen enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet samt anläggningar för att bryta uranhaltigt material eller andra ämnen som kan användas för framställning av kärnbränsle,
2. motorvägar och motortrafikleder samt andra vägar med minst fyra körfält och en sträckning av minst tio kilometer,
3. järnvägar avsedda för fjärrtrafik och anläggande av nytt spår på en sträcka av minst fem kilometer för befintliga järnvägar för fjärrtrafik,
4. allmänna farleder, och
5. geologisk lagring av koldioxid, om verksamheten inte avser lagring för forskningsändamål av mindre än 100 000 ton koldioxid.

⁴ Senaste lydelse 2011:1101.

⁵ Senaste lydelse 2005:571.

7 § Om regeringen finner att en verksamhet får komma till stånd enligt detta kapitel, får regeringen besluta om särskilda villkor för att tillgodose allmänna intressen.

Om verksamheten avser geologisk lagring av koldioxid, får regeringen även besluta om villkor som behövs med hänsyn till synpunkter som Europeiska kommissionen har lämnat i samband med tillåtlighetsprövningen.

22 kap.

1 a § En ansökan om tillstånd till geologisk lagring av koldioxid ska, utöver det som anges i 1 §, innehålla

1. uppgift om vem som driver eller avser att driva lagringsverksamheten,
2. en beskrivning av verksamhetsutövarens tekniska kompetens och handlingar som styrker kompetensen,
3. en beskrivning av den geologiska formationens egenskaper, lagringsplatsen och det område runt lagringsplatsen som med hänsyn till de geologiska förhållandena har betydelse för lagringens integritet och säkerhet,
4. uppgift om den totala mängd koldioxid som ska lagras,
5. en beskrivning av varifrån den koldioxid som ska tillföras lagringsplatsen kommer och hur den ska transporteras till lagringsplatsen,
6. uppgift om sammansättningen av den koldioxidström som ska tillföras lagringsplatsen (injekteras),
7. uppgifter om injektionstakt och injektionstryck,
8. en beskrivning av den anläggning som ska användas för att tillföra koldioxid till lagringsplatsen,
9. en bedömning av den förväntade lagringssäkerheten,
10. uppgifter som visar att den finansiella säkerhet som krävs enligt 15 kap. 36 § kommer att vara giltig och i kraft innan koldioxid tillförs lagringsplatsen,
11. ett förslag till en plan för övervakning av lagringsplatsen,
12. ett förslag till en plan för underhåll efter det att lagringsplatsen har stängts för ytterligare tillförsel av koldioxid, och
13. ett förslag till en plan för åtgärder som behövs för att avhjälpa risker för koldioxidutsläpp.

1 b § En ansökan om tillstånd till en ny förbränningsanläggning med en nominell elektrisk effekt på 300 megawatt eller mer ska utöver det som anges i 1 § första stycket innehålla en redogörelse för

1. om det finns tillgängliga och lämpliga geologiska lagringsplatser för koldioxid där koldioxid från anläggningen kan lagras,
2. de tekniska och ekonomiska förutsättningarna för transport av koldioxid till möjliga lagringsplatser, och
3. de tekniska och ekonomiska förutsättningarna för att efter driftstarten installera den utrustning som behövs för avskiljning av koldioxid från anläggningen.

4 §⁶ Mark- och miljödomstolen ska skicka ett exemplar av ansökningshandlingarna och av kungörelsen till Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Kammarkollegiet, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, länsstyrelsen och den eller de berörda kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Handlingarna behöver dock inte skickas över, om det kan antas att det allmänna fiskeintresset eller något annat allmänt intresse inte berörs av verksamheten.

Kungörelsen ska även skickas till berörda kommuner och andra myndigheter vars verksamhet kan beröras av ansökan.

Om målet avser geologisk lagring av koldioxid, ska domstolen alltid skicka ett exemplar av ansökningshandlingarna till Sveriges geologiska undersökning och Europeiska kommissionen och underrätta dem om hos vilken aktförvarare handlingarna i målet finns tillgängliga. Detta ska göras inom en månad från det att ansökan kom in till domstolen.

21 a § Om mark- och miljödomstolens dom avser tillstånd till geologisk lagring av koldioxid, ska domstolen underrätta Sveriges geologiska undersökning och Europeiska kommissionen om innehållet i domen och regeringens beslut i frågan om tillåtlighet. Detta ska göras när domen har vunnit laga kraft.

25 d § En dom som omfattar tillstånd till geologisk lagring av koldioxid ska, i stället för det som sägs i 25 a och 25 c §§, dessutom alltid innehålla

1. en beskrivning av den geologiska formationens egenskaper,
2. villkor om den exakta lokaliseringen och avgränsningen av
 - a) lagringsplatsen och det område runt lagringsplatsen som med hänsyn till de geologiska förhållandena har betydelse för lagringens integritet och säkerhet, och
 - b) den anläggning som ska användas för att tillföra koldioxid till lagringsplatsen,
3. villkor om lagringsplatsens hydrauliska egenskaper,
4. villkor om den totala mängd koldioxid som får lagras,
5. villkor om gränser för reservoartrycket,
6. en beskrivning av varifrån den koldioxid som ska tillföras lagringsplatsen kommer och hur den ska transporteras till lagringsplatsen,
7. villkor om sammansättningen av den koldioxidström som får tillföras lagringsplatsen (injekteras) och om kontroll av koldioxidströmmen,
8. villkor om högsta tillåtna injekteringstakt och injekteringstryck,
9. villkor om övervakning enligt en särskild övervakningsplan och om åtgärder enligt en särskild plan för avhjälpande av risker för koldioxidutsläpp samt om att planerna ska följas,
10. villkor om att verksamhetsutövaren ska förvissa sig om att den som är sysselsatt i verksamheten har den kompetens och utbildning som behövs,
11. villkor om vad som ska gälla i samband med att lagringsplatsen stängs för fortsatt tillförsel av koldioxid och om underhåll efter stängningen enligt en särskild plan,
12. villkor om att den säkerhet som krävs för verksamheten enligt 15 kap. 36 § fortlöpande ska vara giltig och i kraft,

13. upplysningar om

- a) de krav på uppdatering av övervakningsplanen som kan följa av föreskrifter som har meddelats med stöd av denna balk,
- b) kravet på miljörapport i 26 kap. 20 § och andra föreskrifter med krav på rapportering avseende geologisk lagring av koldioxid som har meddelats med stöd av denna balk,
- c) de bestämmelser om omprövning och återkallelse av tillstånd som finns i denna balk, och
- d) de krav på underrättelse till tillsynsmyndigheten i händelse av läckage av koldioxid eller betydande störningar som följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av denna balk, och

14. skälen för avvikelser från synpunkter som Europeiska kommissionen har lämnat i samband med regeringens tillåtlighetsprövning.

25 e § En dom som omfattar tillstånd till en ny förbränningsanläggning med en nominell elektrisk effekt på 300 megawatt eller mer ska dessutom innehålla villkor om att utrymme ska avsättas vid anläggningen för den utrustning som behövs för att avskilja och komprimera koldioxid, om

- 1. det är lämpligt med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön att avsätta ett sådant utrymme,
- 2. det är tekniskt och ekonomiskt möjligt att eftermontera utrustning för koldioxidavskiljning,
- 3. en lämplig lagringsplats finns tillgänglig för koldioxid från anläggningen, och
- 4. transport av koldioxid från anläggningen till en sådan lagringsplats är tekniskt och ekonomiskt genomförbar.

28 kap.**Skyldighet att upplåta plats för lagring av koldioxid**

14 § Den som driver en verksamhet med geologisk lagring av koldioxid är skyldig att på skäliga villkor lagra koldioxid åt andra innehavare av koldioxid, om lagringsplatsen har kapacitet för det.

Vid bedömningen av om villkoren är skäliga ska hänsyn tas till

- 1. den kapacitet som är eller rimligen kan göras tillgänglig i lagringsplatsen,
- 2. behovet av att samordna olika tekniker,
- 3. verksamhetsutövarens och andras behov av lagringskapacitet, och
- 4. påverkan på andra som använder lagringsplatsen eller bedriver en verksamhet som har samband med lagringsplatsen.

15 § Om en verksamhetsutövare som avses i 14 § nekar att lagra koldioxid åt någon annan på grund av bristande kapacitet eller för att anslutning inte är möjlig, ska verksamhetsutövaren

- 1. ange skälen för sitt nekande, och
- 2. om det inte försämrar säkerheten vid transport eller lagring, mot skälig ersättning göra de förbättringar och vidta de åtgärder i övrigt som behövs för att möjliggöra lagring åt andra.

SFS 2012:430

16 § Skyldigheterna enligt 14 och 15 §§ gäller inte geologisk lagring av koldioxid för forskningsändamål av mindre än 100 000 ton koldioxid.

17 § Frågor om skyldigheterna enligt 14 och 15 §§ prövas av den myndighet som regeringen bestämmer.

18 § I samband med en prövning enligt 17 § ska verksamhetsutövaren och den som vill lagra koldioxid i verksamhetsutövarens lagringsplats på prövningsmyndighetens begäran tillhandahålla de tekniska och ekonomiska uppgifter som behövs för prövningen.

19 § Prövningsmyndigheten får förelägga verksamhetsutövaren att tillhandahålla de uppgifter som avses i 18 §. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Denna lag träder i kraft den 4 januari 2013.

På regeringens vägnar

LENA EK

Egon Abresparr
(Miljödepartementet)